

# Στην Πόλη των πόλεων

Της Κυριακής Μπειόγλου

**Κ**αι ξαφνικά για τέσσερις μέρες, 10-14 Απριλίου, οι δρόμοι του Πέραν γέμισαν χαρούμενες ελληνικές φωνές. Το Ζωγράφειο Σχολείο άνοιξε τις πόρτες του σε μαθητές και μαθήτριες από την Ελλάδα στο πλαίσιο του «7ου Μαθητικού Συνεδρίου: Αντώνης Σαμαράκης», που διοργάνωσε σε συνεργασία με τα εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη υπό την αιγίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Δεν ήταν όμως μόνο οι μαθητές που γέμισαν τους δρόμους της Πόλης, ήταν καθηγητές, λογοτέχνες και άλλοι άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών.

Είμαι σίγουρη πως αν ο Αντώνης Σαμαράκης μπορούσε να δει πόσα παιδιά πρόφεραν το όνομά του σε αυτό το συνέδριο θα ήταν ευτυχισμένος. Αλλωστε, η σύζυγός του Ελένη Σαμαράκη που παρευρισκόταν εκεί μας διαβεβαίωσε γι' αυτό.

Δεκαεννέα σχολεία, 400 σύνεδροι, 500 άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών ήταν εκεί για να τιμήσουν τον αξέχαστο Έλληνα συγγραφέα.

**Ημέρα πρώτη:** Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος έδωσε με ενθουσιασμό το «παρών» στη διοργάνωση και άνοιξε επισήμως το συνέδριο. Ο διευθυντής του Ζωγράφειου, Γιάννης Δεμιρτζόγλου, και η διευθύντρια των εκπαιδευτηρίων Μαντουλίδη Ασπα Χασιώτη μας καλωσόρισαν, ενώ η Ελένη Σαμαράκη μίλησε για τον «δικό της Αντώνη».

Ο Θεωδωρής Γκόνης του ΔΗΠΕΘΕ Καβάλας σκηνοθέτησε «Το λάθος» με τις συμμετοχές του Δημήτρη Πιατά, του Νίκου Γαλανού και του Σταύρου Ράγια. Ο Σαμαράκης συνάντησε τον Χίτσκοκ και τον Τζορτζ Όργουελ, σε αυτό το προφητικό πολιτικό μυθιστόρημα, όπου οι ψυχολογικές σχέσεις των ηρώων φτάνουν τη δραματική δύναμη ορισμένων σελίδων του Σαρτρ ή την εφιαλτική υφή των έργων του Κάφκα.



Ο Γιάννης Δεμιρτζόγλου με μικρή μαθήτρια από την Πύλο



**Ημέρα δεύτερη:** Αλληπαλλήλες εκδηλώσεις μαθητών με την καθοδήγηση των καθηγητών τους. Το βράδυ ο Πώργος Νταλάρας, ο Κυριάκος Συφιλιτζόγλου, ο Χρήστος Χωμενίδης, ο ιερομόναχος Πολύευκτος Σιμωνοπετρίτης και... ο Γιάννης Ξανθούλης με ένα γραπτό που διαβάστηκε από τη σύζυγό του, Γιώτα, μίλησαν για την προσωπική τους σχέση με τον Αντώνη Σαμαράκη και τη μεγάλη του καρδιά. Αμέσως μετά ακολούθησε γεύμα στο ιστορικό Πέρα Παλάς. Κτίριο-κόσμημα της Κωνσταντινούπολης. Στα σαλόνια του σύχναζαν μεγάλες προσωπικότητες, εκεί η Αγκάθα Κρίστι έγραψε κάποια από τα έργα της.

**Ημέρα τρίτη:** Υπέροχο μέρα, αξέχαστες στιγμές... Ζωγράφειο, Αγία Σοφία, Υδραγωγείο του Ιουστινιανού,

Οικουμενικό Πατριαρχείο, Σιμανόγλειο Μέγαρο-Πολιτιστικό Κέντρο του Γενικού Προξενείου της Ελλάδος, Ζάππειο Λύκειο...

**Ημέρα τέταρτη:** Το караβάκι στην αποβάθρα μάς περίμενε. Μαθητές και επιτροπές επιβίβαστηκαν και εκεί άρχισε μία από τις πιο όμορφες διαδρομές στα στενά του Βοσπόρου. Πρώτος προορισμός η Χάλκη. Δεν μπορώ να σας περιγράψω τη συγκίνησή μας όσο πλησιάζαμε το νησί, καθώς αντικρίσαμε για πρώτη φορά τη Θεολογική Σχολή και τον «Λόφο της Ελπίδας». Νομίζω πως δεν θα ξεχάσω ποτέ την εικόνα αυτή: να βρέχει και οι μαθητές του συνεδρίου να χορεύουν στο κατάστρωμα και μέσα στο πλοίο το «στον Γαλατά ψιλή βροχή και στα Ταταύλα μόρα, βασιλίσσα των κοριτσιών είναι η μαυροφόρα...». Σείστηκε το



Την έναρξη των εργασιών του συνεδρίου κήρυξε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος

πλοίο από τα βήματά τους. Κατεβήκαμε στη Χάλκη και μπήκαν όλοι στις άμαξες για να φτάσουν στη Θεολογική Σχολή. Άλλες ωραίες συζητήσεις ακολούθησαν εκεί με θέμα τον Αντώνη Σαμαράκη και το έργο του.

Το караβάκι ξεκίνησε και πάλι για να μας πάει απέναντι στην Πρίγκιπο. Τα κορίτσια έβαλαν στα κεφάλια τους τα στεφάνια με τα λουλούδια, όπως είναι το έθιμο του νησιού για την άνοιξη. Γέμισε ο τόπος ομορφιά και η παραλία χαμόγελα. Μας περίμενε ο δεσπότης στον Αι-Δημήτρη. Και εκεί... μέσα στην εκκλησία οι μαθητές του καθηγητή του Ζωγράφειου, Διαμαντή Κομβόπουλου, μας αφηγήθηκαν την ιστορία της Παναγίας των Βλαχερνών. Τυρίσαμε πίσω στην Πόλη με τα μάτια και τις καρδιές γεμάτα από την ιστορία της Ρωμιοσύνης.

Την άλλη μέρα ήταν ο δύσκολος αποχαιρετισμός. Ολοκληρώθηκε το «7ο Μαθητικό Συνέδριο: Αντώνης Σαμαράκης» στο Ζωγράφειο εδρώνοντας το εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και ερευνητικό ταξίδι που ξεκίνησε το 2012 με τον Παπαδιαμάντη, τον Καβάφη, τον Σεφέρη, τον Βιζυηνό, τον Ελύτη, τον Θεοτοκά και συνεχίζεται με τον Γιάννη Ρίτσο το 2020! Πολλά από αυτά που συνέβησαν στο συνέδριο δεν χωρούν εδώ για να τα περιγράψω.

Αφήσαμε πίσω την ψυχή του Ζωγράφειου, τον ακούραστο Γιάννη Δεμιρτζόγλου, και την Ασπα Χασιώτη, με την υπόσχεση πως δεν θα ξεχάσουμε. Θα γυρνάμε στην Κωνσταντινούπολη πάλι και πάλι. Προσπάθησα να γράψω αυτό το κείμενο με αντικειμενικότητα. Ομως με την Κωνσταντινούπολη και τους Ρωμιούς που ζουν στην Πόλη δεν μπορεί κανείς να είναι αντικειμενικός. Ακόμα και αν δεν κατάγεται από εκεί. Η Πόλη, βλέπετε, είναι υπόθεση καρδιάς για όλους τους Έλληνες. Ίσως θα έλεγα και για όλο τον κόσμο. Δίπλα σε κάθε τζαμί υπάρχει μια εκκλησιά, δίπλα σε κάθε εκκλησιά υπάρχει μια συναγωγή, δίπλα σε μια συναγωγή υπάρχει ένας αρμένικος ναός. Συνυπάρχουν πλάι πλάι αιώνες.

Το παράδειγμα τους ίσως θα έπρεπε να είναι το παγκόσμιο μήνυμά της ανοχής στη διαφορετικότητα και της αλληλεγγύης μεταξύ των ανθρώπων. Και του χρόνου πάλι το ραντεβού είναι στην Κωνσταντινούπολη, και στον δρόμο «του τάγματος των μικρών πουλιών» που βρισκείται από το 1893 το Ζωγράφειο.

**Πάνω:** Ο παράλληλος Αντώνης, παρουσίασε η Εύη Κυριακοπούλου. **Μίλησαν οι:** Χρήστος Χωμενίδης, Κυριάκος Συφιλιτζόγλου, π. Πολύευκτος Σιμωνοπετρίτης, Πώργος Νταλάρας και εκ μέρους του Γιάννη Ξανθούλη η σύζυγός του Γιώτα. Κάτω αριστερά, Θεατρικό αναλόγιο «Το λάθος» από το ΔΗΠΕΘΕ Καβάλας διαβάζουν οι ηθοποιοί: Νίκος Γαλανός, Δημήτρης Πιατάς, Σταύρος Ράγιας



Οι Ελένη Σαμαράκη, Ασπα Χασιώτη, Γιάννης Δεμιρτζόγλου